

HÖGSTA DOMSTOLENS DOM

meddelad i Stockholm den 18 augusti 2017

Mål nr

T 3174-16

KLAGANDE

CGN

MOTPART

Borås kommuns parkeringsaktiebolag, 556062-1640

Stora Kyrkogatan 12

503 31 Borås

Ombud: Stadsjurist Torbjörn Alfredsson

Borås Stad

501 80 Borås

SAKEN

Fordran

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Hovrätten för Västra Sveriges dom 2016-05-31 i mål FT 1569-16

DOMSLUT

Högsta domstolen fastställer hovrättens domslut.

Högsta domstolen avslår Borås kommuns parkeringsaktiebolags yrkande om ersättning för rättegångskostnader.

YRKANDEN I HÖGSTA DOMSTOLEN

CGN har yrkat att Högsta domstolen ska fastställa tingsrättens dom och befria honom från skyldigheten att ersätta parkeringsbolaget för rättegångskostnader i hovrätten.

Borås kommuns parkeringsaktiebolag har motsatt sig att hovrättens dom ändras.

Parkeringsbolaget har yrkat ersättning för rättegångskostnader i Högsta domstolen.

DOMSKÄL

Bakgrund och frågan i målet

1. CGN parkerade tidigt på morgonen den 4 september 2015 sin bil på parkeringsområdet Badhuset i Borås. Han betalade inte någon avgift för parkeringen eftersom han uppfattade skyltningen på platsen som att parkering fick ske avgiftsfritt fram till kl. 9. Vid en parkeringskontroll som ägde rum strax före kl. 8 utfärdade parkeringsbolaget en kontrollavgift för olovlig parkering avseende CGNs bil. Enligt parkeringsbolaget gällde för parkering inom det aktuella området bl.a. det villkoret att avgift skulle betalas oavsett när på dygnet parkering skedde.

2. CGN betalade kontrollavgiften. Han väckte sedan talan mot parkeringsbolaget och yrkade att bolaget skulle förpliktas att betala 350 kr, motsvarande den kontrollavgift han betalat. Han menade att skyltningen på platsen inte tydligt tillkännagav de villkor för parkering som parkeringsbolaget gjorde gällande.

3. Tingsrätten ansåg att skyltningen var bristfällig och missvisande och förpliktade parkeringsbolaget att betala beloppet. Hovrätten har ansett att parkeringsvillkoren tydligt hade tillkännagetts på platsen och har ogillat CGNs talan.

4. Frågan i målet är om parkeringsvillkoren tydligt har tillkännagetts genom skyltningen på platsen.

Bestämmelser om parkering

5. Parkeringslagstiftningen kan sägas bestå av två olika system; det offentlighetsliga och det civilrättsliga. Det offentlighetsliga systemet regleras huvudsakligen i lagen (1976:206) om felparkeringsavgift, trafikförordningen (1998:1276) samt lokala trafikföreskrifter. Det civilrättsliga systemet regleras i lagen (1984:318) om kontrollavgift vid olovlig parkering.

6. När den sistnämnda lagen infördes var ett av huvudsyftena att så långt möjligt utjämna skillnaderna mellan systemen. Det offentlighetsliga systemet, som var reglerat i författning, ansågs fungera bra. Den civilrättsliga regleringen anpassades därför till lagen om felparkeringsavgift (se prop. 1983/84:104 s. 12 ff.). Högsta domstolen har i linje med detta uttalat att det ur den enskildes perspektiv är rimligt att de båda lagarna så långt det är möjligt ges en enhetlig tolkning och tillämpning (se NJA 2013 s. 711 I, p. 5).

7. Enligt 3 § lagen om kontrollavgift vid olovlig parkering får kontrollavgift tas ut endast om parkeringsförbudet eller parkeringsvillkoren tydligt har tillkännagetts genom skyltning på platsen. Skyltningen ska utföras med vägmärken. Med detta avses vägmärken enligt vid varje tid gällande vägmärkesförordning (jfr prop. 1983/84:104 s. 39).

8. Lagen om felparkeringsavgift innehåller inte något uttryckligt krav på tydlighet vid skyltningen. Med hänsyn till att det är fråga om en offentlig-rättslig avgiftsreglering får skyldigheten att betala felparkeringsavgift emellertid anses förutsätta ett motsvarande krav på tydlighet.

9. Mot bakgrund av det anförda är det naturligt att inte göra någon skillnad när det gäller kraven på skyltning i de olika systemen. Som utgångspunkt bör därför gälla att en skyltning med vägmärken som har skett enligt vägmärkesförordningen (2007:90) uppfyller kravet på tydlighet i 3 § lagen om kontrollavgift vid olovlig parkering.

10. Av vägmärkesförordningen följer att vägmärken (exempelvis parkeringsskyltar), symboler och tilläggstavlor har den betydelse som framgår av deras namn om inte annat särskilt anges. Tilläggstavlor ger kompletterande anvisningar till vägmärken. Innehåller en tilläggstavla flera anvisningar gäller dessa gemensamt som en kompletterande anvisning till vägmärket. Om det finns flera tilläggstavlor under ett vägmärke gäller anvisningen på var och en av dessa som en kompletterande anvisning till vägmärket, och alltså inte som kompletterande information till andra tilläggstavlor. (2 kap. 2, 12 och 29 §§.)

Bedömningen i detta fall

11. Skyltningen vid det parkeringsområde där CGN parkerade sin bil bestod av ett märke för parkering och tre tilläggstavlor. Den första tilläggstavlan hade

texten "Avgift". Den andra innehöll en angivelse om längsta tillåtna tid för parkering ("4 tim") och tidsangivelsen "9-18 (9-15)". Den tredje innehöll information om parkeringsbolaget.

12. Skyltningen innebar att parkeringen var avgiftsbelagd under hela dygnet (vilket följde av den första tilläggstavlan) och att det under vissa tider på dygnet fanns en begränsad tillåten tid för parkering (vilket framgick av den andra tilläggstavlan).

13. Skyltningen har skett med vägmärken och i enlighet med vägmärkesförordningen. Skyltningen uppfyller det i lagen om kontrollavgift vid olovlig parkering uppställda kravet på tydlighet. Hovrättens domslut ska alltså fastställas.

Rättegångskostnader

14. Vid denna utgång har parkeringsbolaget rätt till ersättning för sina rättegångskostnader i Högsta domstolen i den mån de kan ersättas enligt 18 kap. 8 a § rättegångsbalken. Ersättning lämnas i den utsträckning kostnaden skäligen behövs för att ta tillvara partens rätt.

Parkeringsbolaget har yrkat ersättning för en timmes rättslig rådgivning. Tvisten i Högsta domstolen rör en frågeställning som har direkt anknytning till kärnområdet för parkeringsbolagets verksamhet. Det kan därmed inte anses ha varit påkallat för bolaget med rättslig rådgivning (jfr NJA 2007 s. 579). Parkeringsbolagets yrkande om ersättning för rättegångskostnader ska därför inte bifallas.

I avgörandet har deltagit: justitieråden Johnny Herre, Agneta Bäcklund
(referent), Lars Edlund, Anders Eka och Mari Heidenborg
Föredragande justitiesekreterare: Erika Bergman